

[Preben Lange]

parentes bemærket mener jeg i øvrigt, at det harmonerer dårligt med hjemmestyreordningens princip og ånd, at staten ikke ville dække dette efterslæb.

Jeg har bemærket, at regeringen betragter overgangen fra bruttofaktoriindkomstprincipet til pris- og lønregulering som endelig, således at man herefter ikke kan vende tilbage til bruttofaktoriindkomsten som grundlag senere hen. Jeg kan ikke se, at denne holdning har dækning i hjemmestyrekommis-sionens betænkningens bemærkninger på dette område, som ingen har anfægtet, og som går på, at det drejer sig om forhandlinger for 3 år ad gangen. Meningen med disse forhandlinger må efter min mening være, at man fra periode til periode bedst muligt har sikkerhed for, at hovedtesen holdes i hævd, nemlig at staten hverken tjener eller taber ved hjemmestyreordningen.

**Lindenskov (S):**

Hr. formand, jeg vil gerne benytte lejligheden til specielt at sige noget om det færøske hovederhverv, fiskeriet, der er grundlaget for hele vort samfunds ve og vel.

Jeg har hørt forlydender om vedrørende Grønlandsfiskeriet, at forsvarsministeren skulle have udtalt, at fiskeriinspektionen ikke intensiveres over for vesttyske trawlere. Jeg vil gerne spørge, om det vil kunne tolkes derhen, at der nu gøres forskel, så f.eks. færinger overvåges stærkere end de vesttyske trawlere.

Der forhandles i øjeblikket om en fiskeriaftale for 1983 i Bruxelles med Færøerne. Forhåbentlig vil disse forhandlinger føre til et brugeligt resultat, selv om fiskeriaftalen med EF efterhånden må siges at ligge på et meget lavt niveau.

I de 10 år, der er forløbet, siden lagtinget enstemmigt besluttede, at Færøerne anså sine interesser bedst bevaret ved at stå uden for EF, er der sket betydelige omlægninger af vores hovederhverv, fiskeriet. Det mønster, der nu tegner sig, udviser, at en større og større optaget fiskemængde optages i det udvidede færøske fiskeriterritorium, og samtidig hentes en mindre og mindre andel, en meget mindre andel, i EF-området. På andre områder er der på det nærmeste stilstand med hensyn til at få fiskeriaftaler uden for EF-området; det er dog lykkedes at få forbedre-

de aftaler nogle steder med Sverige, Polen, Østtyskland og Sovjetunionen. Vi anser det for at være særdeles ringe, at vi fremdeles stilles så dårligt i fælles dansk rigsområde, ringere end lande, der står uden for rigsfællesskabet.

Jeg kan sige, som min kollega har sagt det her i dag, at vi oplever endnu, også i dette efterår, at Vesttyskland f.eks. gang på gang tildeles titusinder flere tons torsk og nordmændene også flere rejer af grønlændernes egen kvota, mens Færøerne som en del af rigsfællesskabet fremdeles udelukkes fra disse rigskvoter. Det synes vi er uretfærdigt, og vi synes, at det her mere er viljen, det skorter på.

Den EF-styrede fangstpolitik har afstedkommet en kraftig nedtrapning af en del af vores moderne og forholdsvist nye fiskerflåde, som nu delvis er overgået til andet fiskeri eller solgt ud af landet til konkurrerende fiskerflåder.

Som nævnt har Færøerne indgået nye aftaler med Østlandene, og disse er de eneste, der har været villige til at give os et forbedret fangstresultat. Jeg synes, at dette burde vække til eftertanke. Det burde vække til eftertanke ikke mindst i relation til den meget spændte situation i verden, hvor man mere satser på, synes det, udvikling af altødelæggende atomsprængladninger end på at bedre mulighederne for menneskehedens beståen.

Vi føler, at vi er en del af den vestlige kulturkreds, men med den erhvervsstruktur, vi har, er det nødvendigt, at vi henter en del af vore råvarer udefra. Men her har tingene i relation til EF udviklet sig sådan, at vi føler det mere og mere, som om Rømraktaten oftest bruges til at slå os i hovedet med. Den eneste udvej er derfor at søge eksistensmulighederne dér, hvor de findes, altså mod øst, eller at afvikle fiskerflåden – den udvej, vi i nogen grad desværre har set os nødsaget til at anvende.

Disse omstillingsprocesser koster fremdeles store summer for vort samfund, og det vil de fortsat gøre en tid fremover. Vi ønsker fremdeles at udvikle vores hovederhverv, fiskeriet, vores livsnerve. Jeg kan sige det sådan: det er vores måde at holde arbejdsløsheden stangen på.

I den forløbne del af folketingsåret har de færøske love ikke præget folketingsarbejdet i nævneværdig grad, men i foråret blev der